

Werkplan Sociale Agenda 2022

Levendig en sociaal

December 2021

Colofon

Dit is een uitgave van de provincie Drenthe

Werkplan Sociale Agenda 2022

Levendig en sociaal

Inhoud

Sociale Agenda Algemeen	6
Hier komen we vandaan	6
Hier staan we in Drenthe	6
Dit gaat goed	7
Inspelen op veranderingen	8
Speerpunten voor 2022	8
Meer focus	9
2023 en verder	9
Leefbaarheid & bereikbaarheid	10
Wonen	12
Armoede & laaggeletterdheid	14
Gezondheid & vitaliteit	16
Iedereen doet mee (inclusie)	18
Onderwijskwaliteit & gelijke kansen	20
Financiën	22
Financiële stand van zaken	22
Reguliere Middelen (begroting)	23
Drenthe-brede projecten (investeringsagenda)	24
Alliantieprojecten (investeringsagenda)	25
Bijlage Alliantieprojecten	27
Eerste en tweede ronde Alliantieprojecten	27
Derde ronde alliantieprojecten (nieuw)	30

Voorwoord

Vanuit het uitgangspunt 'Iedereen doet mee, iedereen doet er toe' hebben we in 2020 een ambitieuze Sociale Agenda gepresenteerd. Een agenda waarmee we onze ambities op thema's als armoede en laaggeletterdheid, onderwijskwaliteit en gelijke kansen, leefbaarheid, wonen en inclusie hebben omschreven. Voor de exacte invulling en uitvoering van de thema's hebben we ons laten inspireren door ideeën aangedragen door maatschappelijke organisaties en ervaringsdeskundigen. Want wie kan beter aangeven wat er nodig is voor 'een sociaal Drenthe voor iedereen', dan de mensen die er dagelijks mee te maken hebben.

Nu we anderhalf jaar op weg zijn met de Sociale Agenda, hebben we al veel mooie projecten de revue zien passeren. Zo zijn er diverse projecten onder de noemer Drenthe-breed gestart en hebben we net de 3e ronde voor alliantieprojecten afgesloten, waar we wederom een flink aantal aanvragen mochten ontvangen – hierover meer verderop in dit werkplan. De adviescommissie Sociale Agenda beoordeelt de alliantieprojecten en adviseert het college over toekenning van middelen. De adviescommissie heeft zichzelf bewezen in het afgelopen jaar – daarom hebben we er ook voor gekozen de commissie in huidige samenstelling voort te zetten tot in ieder geval het einde van de looptijd van de huidige Sociale Agenda. Juist de mix in samenstelling van de adviesraad van professionals en ervaringsdeskundigen is van grote waarde. Je weet immers pas wat armoede is, als je het zelf hebt ervaren.

Ook de Adviesraad Toegankelijkheid heeft haar start gemaakt in 2021. De raad kan het college, gevraagd en ongevraagd, adviseren op door hen zelf gekozen onderwerpen op het gebied van toegankelijkheid. Ook hier zijn de leden van de raad ervaringsdeskundigen.

We kijken met dit werkplan 2022 kort terug op onze inzet vanuit de Sociale Agenda. Natuurlijk werpen we ook de blik op de toekomst. We hebben met de agenda steeds aangegeven dat het een traject is van ervaren, leren en (her)uitvinden. Zo zien we dat niet op alle thema's allianties te vormen waren, die leidden tot projectaanvragen. Ook zien we dat, vanwege de huidige tijd - de gezondheids crisis door corona en maatschappelijke ontwikkelingen - we onze prioritering beter kunnen bijstellen. Daarom introduceren we met dit werkplan onze speerpunten voor 2022: kansengelijkheid, gezondheid en bewonersparticipatie op de thema's wonen en leefbaarheid. Hiermee geven we invulling aan de maximale flexibiliteit die we vanaf het begin hebben nagestreefd.

Naoberschap was en blijft ons uitgangspunt, of het nu gaat om goede (bestuurlijke) samenwerkingen, of samenwerking in een buurt of wijk waardoor we omzien naar elkaar. We blijven ons met de Sociale Agenda onverminderd inzetten voor een levendig en sociaal Drenthe voor iedereen, juist nú nog meer nodig dan voorheen. Want: iedereen moet mee kunnen doen en iedereen doet ertoe!

Hans Kuipers, Gedeputeerde Sociale Agenda

Sociale Agenda Algemeen

Op 1 juli 2020 is de Sociale Agenda door Provinciale Staten vastgesteld. We zijn inmiddels anderhalf jaar op weg met de uitvoering. In dit werkplan voor 2022 blikken we terug op deze periode en kijken we vooruit naar de toekomst. Samen met maatschappelijke partners, instellingen uit het sociale domein en gemeenten, werken we aan de uitvoering van de agenda. Samenwerking staat centraal in de Sociale Agenda en is belangrijk voor onze provinciale rol en taakopvatting: ondersteunen, aanjagen en aanvullen.

Hier komen we vandaan

Al voor vaststelling van de Sociale Agenda heeft de corona-crisis een flinke impact op de Drentse samenleving. In de uitvoering van de agenda heeft dit invloed gehad. Voor het bouwen van netwerken moet je elkaar ontmoeten. Innovatieve ideeën ontstaan vanuit spontane gesprekken en tijdens werkbezoeken krijg je pas echt een beeld van de lokale opgave. Via webinars en online gesprekken is desalniettemin veel met elkaar gedeeld en zijn flinke stappen gezet voor een sociaal en levendig Drenthe. De effecten van de coronacrisis op de Drentse samenleving beginnen steeds meer zichtbaar te worden. Structurele problemen worden bijvoorbeeld versterkt; zo is de kansenongelijkheid de afgelopen anderhalf jaar toegenomen. Tegelijkertijd heeft de crisis oplossingen voor de toekomst, bijvoorbeeld op het gebied van digitalisering, dichterbij gebracht.

Hier staan we in Drenthe

Inwoners zijn met recht trots op hun provincie. Veel inwoners van Drenthe zijn gezond, gelukkig en welvarend. In de Sociale Agenda is welzijn voor alle inwoners van belang, op gebieden waar dat nodig is versterken wij de brede welvaart. Brede welvaart omvat zowel economische voorspoed (werkgelegenheid en inkomen), milieu en leefomgeving als aspecten van welzijn (onderwijs, gezondheid en sociale contacten). Een regionale en lokale aanpak is hierbij van belang, ook binnen Drenthe is namelijk sprake van verschillen. Hiervoor is samenwerking met lokale initiatiefnemers en gemeenten cruciaal. In onze Drenthe-brede projecten werken we aan thema's die overal in Drenthe van belang zijn en breder ingezet worden. Denk aan bewonersinitiatieven, samenwerking tussen cultuur en het sociaal domein en het ondersteunen van netwerken op het gebied van positieve gezondheid. Voor goede samenwerkingsprojecten geeft de Sociale Agenda de ruimte aan

zogenaamde alliantieprojecten. In totaal zijn er in drie rondes meer dan tachtig projecten beoordeeld door de Adviescommissie Sociale Agenda. Tot nu toe zijn er 32 aanvragen toegekend, deze projecten staan in de bijlage uitgebreid omschreven.

Samenwerking vanuit de Sociale Agenda is breder dan deze projecten. Zo zijn er vijf systeeminstellingen waarmee de provincie op verschillende onderwerpen samenwerkt. Deze instellingen ontvangen vanuit de provincie structurele middelen om gezamenlijk aan de opgaven, zoals die zijn benoemd in de Sociale Agenda, te werken. Met gemeenten in Zuid- en Oost-Drenthe werkt de provincie samen binnen de Regio Deal. Vanuit de Sociale Agenda werken we samen met gemeenten binnen de pijlers Wonen en Welzijn. Het project Kansen4Kinderen over gelijke kansen voor kinderen is een mooi voorbeeld van deze samenwerking. Dit project wordt vanuit de Regio Deal binnen de Sociale Agenda over heel Drenthe uitgerold. Gelijke kansen in het onderwijs is voor alle inwoners van Drenthe van belang. Binnen Noord-Nederland werken we samen met de drie provincies, Hanzehogeschool en Rijksuniversiteit van Groningen aan het delen van kennis en inspiratie binnen het Kennisnetwerk Krimp Noord-Nederland. Ook weten we elkaar binnen Noord-Nederland te vinden als het gaat om een gezamenlijke lobby richting de landelijke overheid, samen sta je immers sterker.

Dit gaat goed

In de afgelopen anderhalf jaar heeft de vernieuwende werkwijze binnen de Sociale Agenda steeds meer vorm gekregen. Vanuit de investeringsagenda is daarmee in de periode 2019-2023 een extra impuls gegeven aan bijvoorbeeld de Drenthe-brede projecten en de alliantieprojecten. Daarnaast blijft de provincie zich richten op de uitvoering van regulier beleid zoals het onderhouden van (boven)regionale netwerken. De coronacrisis heeft daarnaast geleid tot aanvullende taken (en kansen) binnen de Sociale Agenda.

- Samen met gemeenten is uitvoering gegeven aan de motie Frisse Start na Corona, hiermee is €675.000 naar vrijwilligersorganisaties in Drenthe gegaan.
- In 2020 en 2021 is in heel Drenthe een Zomerprogrammering voor jongeren opgezet. Samen met gemeenten en lokale verbinders zijn activiteiten op het gebied van sport, cultuur en welzijn georganiseerd.
- De provinciale Adviesraad Toegankelijkheid is in 2021 van start gegaan. Ervaringsdeskundigen adviseren provincie, gemeenten en instellingen vier keer per jaar over het verbeteren van de toegankelijkheid in Drenthe.
- Binnen Podium Platteland 2.0 zijn zeventien aanvragen toegekend voor projecten waarin cultuur en het sociaal domein samenkomen: dansprojecten met ouderen, een film over nieuwkomers en een project met jongeren op het platteland.

Bovenstaande zijn slechts enkele hoogtepunten uit de Sociale Agenda van afgelopen jaar. Via de website van de Sociale Agenda, de publicatie over de Frisse Start en tijdens de kennisbijeenkomsten blijven we u informeren. Per thema wordt in de volgende hoofdstukken verder ingegaan op de knelpunten en successen.

Inspelen op veranderingen

We zijn anderhalf jaar op weg, in een periode waarin de wereld sneller verandert dan we twee jaar geleden hadden verwacht. Het verspreiden van informatie gaat via de digitale snelweg onverminderd voort, het delen van kennis en uitbouwen van een netwerk is lastiger geworden door de coronamaatregelen. We spelen in op deze veranderingen. In de opzet van de Sociale Agenda is deze ruimte er ook, al (samen)werkend leren we van elkaar en passen we onze werkwijze aan.

Dit doen we door:

- De effecten beter zichtbaar maken en uitwisselingen tussen organisaties en tussen de zes thema's stimuleren. Naast het faciliteren en financieren van samenwerkingen binnen de alliantieprojecten de Sociale Agenda gericht op kennisdelen.
- De sterk stijgende energieprijzen zijn voor relatief veel inwoners, met lagere inkomens en slecht geïsoleerde woningen in Drenthe, een toenemend probleem. Ook vanuit de Sociale Agenda verdient dit onderwerp onze aandacht.
- De Gelijke Kansen Alliantie is vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap opgezet om de leefwerelden van kinderen en jongeren samen te brengen voor een veilige en stimulerende omgeving. Samen met gemeenten en onderwijsinstellingen gaan we dit ook voor Drenthe verder invullen.

Samen met de betrokken partijen blijven we in gesprek over verbeteringen van de Sociale Agenda. Per thema wordt in de volgende hoofdstukken verder ingegaan op de plannen voor 2022.

Speerpunten voor 2022

Volgend jaar is het werkplan van de Sociale Agenda gericht op drie (thema-overstijgende) speerpunten. Op basis van de hiervoor genoemde maatschappelijke veranderingen, ontwikkelingen op de langere termijn en de regionale opgaven in Drenthe krijgen deze speerpunten meer nadruk in 2022. Op alle andere vlakken blijft onze inzet doorgaan, op deze drie punten leggen we in de uitvoering een extra accent. Brede welvaart voor alle inwoners is hierin een belangrijk uitgangspunt in onze doelstelling voor een levendig en sociaal Drenthe. De speerpunten zijn:

- Verbeteren van de kansengelijkheid. Er is sprake van een te grote kansenongelijkheid. We zetten ons in voor een gelijk speelveld voor alle kinderen en jongeren in Drenthe, ongeacht hun woonplaats, afkomst of achtergrond.
- Bevorderen van positieve gezondheid. Meer inwoners van Drenthe worden ouder, deze vergrijzing heeft gevolgen voor onder andere de zorg. Door de gezondheid van inwoners positief te benaderen kunnen mensen langer meedoen in de samenleving, wordt de vraag naar zorg minder en blijven mensen gelukkiger.
- Stimuleren van bewonersparticipatie op wonen en leefbaarheid. Drenten zijn vaak zelfredzaam, soms kunnen we mensen helpen. Met net een beetje extra geld en aandacht ontstaan de mooiste projecten. De provincie kan daarbij helpen, bijvoorbeeld voor bijzondere woonvormen of bij initiatieven die ten goede komen aan de leefbaarheid in een dorp, buurt of wijk.

De thema's zijn terug te vinden onder de benoemde speerpunten. De aanpak van armoede, het terugdringen van laaggeletterdheid en het verbeteren van onderwijskwaliteit zijn onderdeel van het verbeteren van kansengelijkheid. Gezondheid en vitaliteit, met onderwerpen als sport, bewegen en gezond ouder staan centraal in het bevorderen van positieve gezondheid. Het stimuleren van bewonersparticipatie komt terug in de thema's leefbaarheid en wonen, door de wensen van inwoners centraal te stellen versterken wij initiatieven waar dat nodig is.

Binnen de Alliantieprojecten is voor aanvragen op het gebied van gezondheid & vitaliteit en onderwijskwaliteit meer financiële ruimte gecreëerd. Vanuit de Drenthe-brede projecten wordt op de thema's leefbaarheid en wonen meer ingezet. Het thema inclusie is onderdeel van alle speerpunten. Inclusie gaat immers over het verlagen van drempels, het bieden van kansen, het stimuleren van een positieve gezondheid en eigen initiatieven stimuleren en toegankelijk maken.

Meer focus

Verdeeld over zes thema's raakt de Sociale Agenda alle facetten van onze samenleving: leefbaarheid en bereikbaarheid, wonen, armoede en laaggeletterdheid, gezondheid en vitaliteit, iedereen doet mee (inclusie) en onderwijskwaliteit en gelijke kansen. De kracht binnen de agenda ligt in de vernieuwing en innovatiekracht die we brengen door samenwerkingen te stimuleren en verbindingen te leggen. De provinciale rol op het sociaal domein is aanvullend en ondersteunend ten opzichte van gemeenten. De opgave voor gemeenten blijft desalniettemin onverminderd groot. Door focus aan te brengen is de impact van deze provinciale agenda groter. Met de drie speerpunten (kansengelijkheid, positieve gezondheid en bewonersinitiatieven en woonprojecten) behouden we die focus. Daar bovenop wordt onze inzet op het delen van kennis nu groter; vanuit de Drenthe-brede projecten en alliantieprojecten worden leerpunten gehaald en benut voor een vervolg. Dit zal de basis vormen voor een evaluatie die eind 2022 zal worden opgeleverd.

2023 en verder

De Sociale Agenda loopt tot 2023, op dat moment zijn de maatschappelijke opgaven in Drenthe niet opgelost. Onze inspanningen zijn van de lange adem, dat is waar een provincie zich op moet richten. We zien veranderingen in de samenleving op ons afkomen: een vergrijzende bevolking, minder jongeren en een stabiele of dalende bevolkingsomvang. Tegelijkertijd verandert de wereld om ons heen sneller dan verwacht: digitalisering, kansenongelijkheid en armoede spelen een grotere rol dan we in 2019 verwacht hadden. Voor een blijvende provinciale inzet op deze thema's is de looptijd van de Sociale Agenda te kort. De verankering van de onderwerpen binnen de Sociale Agenda op de langere termijn en binnen de provinciale organisatie zijn een punt dat we graag onder de aandacht willen brengen.

Leefbaarheid & bereikbaarheid

Vooruitblik 2022

Leefbaarheid gaat over alles wat het leven in de wijk, buurt of dorp aantrekkelijk maakt. Inwoners hebben hier zelf grote invloed op en vragen om regie op de eigen leefomgeving waar dat kan. Zo zijn er door de hele provincie mooie initiatieven die de leefbaarheid versterken. Wij willen deze positieve ontwikkeling ondersteunen waar dat kan, met de kennis van ons en onze partners. Zo krijgen we een stevig lokaal en provinciaal netwerk, met waar dat passend is een financiële steun in de rug. De behoefte van inwoners staat altijd centraal en is uitgangspunt voor inzet van tijd en middelen. Zij zien als eerste en weten het beste, wat in hun omgeving moet gebeuren. Het stimuleren van participatieprojecten is een van de speerpunten van 2022 en krijgt daarom extra aandacht van de provincie.

Drenthe-brede projecten: dit doen we in 2022

Burgerparticipatie

Binnen dit project experimenteren we met nieuwe democratische vormen. Inwoners, gemeenten en maatschappelijke organisaties kunnen procesondersteuning en advies krijgen. Zo houden zij de leefbaarheid van dorpen en wijken op peil. Het versterken en leren van elkaar vindt plaats tijdens inspiratiecafés, intervisiebijeenkomsten van de dorpencontactambtenaren en tijdens overleggen van het netwerk Zorginitiatieven.

In het project Burgerparticipatie starten we in 2022 met de gemeenten Noordenveld, Hoogeveen en Westerveld. Tynaarlo, Midden-Drenthe, Emmen, Coevorden, Borger-Odoorn, Aa en Hunze zijn in een eerder stadium al gestart. Het aantal gemeenten zal in de loop van de tijd nog verder worden uitgebreid. De nadruk in de pilots moet verschuiven van "wat heeft een gemeente nodig bij vernieuwing van democratie" naar "wat hebben inwoners en gemeenten nodig." Daarnaast start een apart onderdeel, speciaal gericht op het bouwen van een goed klimaat voor nieuwe en bestaande lokale bewonersinitiatieven. In het programma is ook ruimte voor het direct ondersteunen van individuele bewonersinitiatieven.

Podium Platteland 2.0

In 2022 kan weer subsidie worden aangevraagd, vanuit de Cultuurnota en de Sociale Agenda is jaarlijks €220.000 beschikbaar. Er worden doorlopend adviseringsgesprekken gevoerd met cultuurmakers en lokale initiatiefnemers. Deze werkwijze wordt door de aanvragers als erg positief ervaren. De verwachting is dat zij in het nieuwe jaar met mooie aanvragen gaan komen binnen deze subsidieregeling. Op www.podiumplatteland.nl staat een overzicht van de projecten en een korte toelichting op de werkwijze.

Alliantieprojecten

(zie bijlage voor meer informatie)

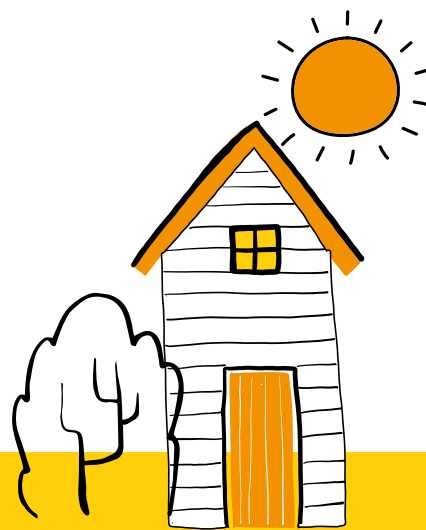
- Kwiekstee
- Drenthe Deelt
- Samen spelen in park Dwingeland (nieuw)
- Dierenweide als levend museum (nieuw)
- Groene speeltuinen & ontmoetingsplekken in Dalen (nieuw)
- Opzetten zorgketen (nieuw)

Reguliere taken

De lobbyactiviteiten voor het versterken van de brede welvaart worden in samenwerking met kennisinstellingen en andere provincies voortgezet. Met het Trendbureau Drenthe wordt gewerkt aan de monitor brede welvaart. Ook nemen we deel aan het Kennisnetwerk Krimp Noord-Nederland en financieren we de leerstoel Bevolkingsdaling en Leefbaarheid aan de Rijksuniversiteit Groningen. De motie Frisse doorstart na Corona behoort in 2022 ook tot de werkzaamheden binnen de Sociale Agenda.

Wonen

Vooruitblik 2022

In 2022 zetten we in op het ondersteunen van woon-initiatieven, woon-zorgconcepten en het uitbreiden van de campagne 'Lang zult u wonen Drenthe'. Als provincie werken we hierin nauw samen met gemeenten. Een speerpunt in 2022 is het stimuleren van initiatieven op het gebied van wonen. Het Impulsteam Wonen helpt om deze initiatieven te ondersteunen en te versnellen. Het gaat hierbij om zowel nieuwbouw als herstructurering, klein en groot. Vanaf 2022 wordt hierop vanuit de Sociale Agenda ingezet. Met gemeenten zijn we nu in gesprek over verschillende woonplannen, zoals bijvoorbeeld de woon-zorgconcepten. In het najaar van 2022 starten we een breed onderzoek naar de woonzorgbehoefte in Drenthe. Op dit moment weten we dat er ruim 800 concrete plannen zijn, van klein tot groot, met een totale doelstelling van ruim 22.000 woningen. In het vergrijzende Drenthe willen we dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen, bijvoorbeeld door tijdig (slimme) aanpassingen aan hun woning te doen. De campagne 'Lang zult u wonen' is er op gericht om mensen bewust te maken van mogelijkheden om langer thuis te wonen.

Drenthe-brede projecten: dit doen we in 2022

Bewonersinitiatieven nieuwe woonvormen

In november 2021 stelde het college van Gedeputeerde Staten de subsidieregeling vast voor het ondersteunen van woon-initiatieven. Met behulp van deze subsidie kunnen inwoners die op zoek zijn naar mogelijkheden om op basis van een eigen wens en concept nieuwe woonruimte realiseren. Vanuit de Sociale Agenda wordt het Impulsteam Wonen aangevuld met specialisten voor de begeleiding van deze (particuliere) woon-initiatieven. Op dit moment worden circa vijftig wooninitiatieven begeleid.

Levensloop bestendig wonen

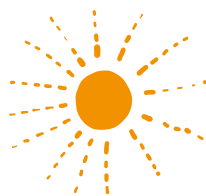
De bewustwordingscampagne is opgestart en er is een proces-begeleider aan het werk gezet voor het smeden van een coalitie op het gebied van levensloopbestendig wonen en het in gang zetten van kleinschalige pilots. In 2022 wordt dit verder uitgebreid. De pilots zijn projecten die een concrete bijdrage leveren aan de levensloopbestendigheid van de Drentse woningvoorraad door middel van een fysieke aanpassing van de (zorg)woning. Meer informatie over de campagne staat op: www.drenthe.langzultuwonen.nl.

Alliantieprojecten

Binnen het thema wonen is geen subsidie voor alliantieprojecten toegekend.

Reguliere taken

Vanuit de Sociale Agenda hebben we op het thema Wonen een duidelijke koppeling met de Woonagenda. Zo zetten we met de Drentse Woonagenda in op het helpen realiseren van 10.000 woningen in 2030, waarbij we focussen op levensloopbestendig en betaalbaar wonen, voor zowel jong als oud, in een prettige fysieke leefomgeving. We hebben in de Sociale Agenda dan ook geen aparte doelstellingen opgenomen op dit thema omdat de Woonagenda hierin voorziet.

Armoede & laaggeletterdheid

Vooruitblik 2022

Armoede en laaggeletterdheid zijn taaie vraagstukken in Drenthe waarbij de oplossing een lange adem vergt. In 2022 blijven we investeren in het versterken van de aanpak van armoede en het terugdringen van laaggeletterdheid. We gaan door op de ingeslagen weg. De focus blijft liggen op het onderzoeken, voorlichten, monitoren en het opzetten van een publiekscampagne. Dit doen we samen met het Bondgenootschap voor een geletterd Drenthe en andere partners. De betaalbaarheid van bijvoorbeeld energielasten is in de loop van 2021 een steeds actueler thema geworden waar we ook als provincie een rol in kunnen spelen. Vanuit de Sociale Agenda zetten we ons in 2022 extra in om alle inwoners van Drenthe gelijke kansen te bieden. Armoede en laaggeletterdheid blijven daarom een belangrijk aandachtspunt.

Drenthe-brede projecten: dit doen we in 2022

Ervaringsdeskundigheid

Doel van het project 'Samenwerken met ervaring' is om organisaties de mogelijkheid te bieden om kennis te maken met de meerwaarde die de inzet van een ervaringsdeskundige biedt. CMO STAMM is betrokken bij het project en kan de ervaring gebruiken voor haar kerntaken, zoals kennisdeling, voorlichting en armoedemonitoring.

Onderzoek, voorlichting en monitoring

Er wordt gewerkt aan de volgende deelprojecten.

Drentse voorlichtingscampagne 'Kom uit je Schuld'

Drentse gemeenten werken aan een campagne om het taboe rondom schulden te verminderen en mensen met schulden te verbinden aan relevante organisaties. Met deze regionale campagne sloten gemeenten aan bij de landelijke campagne met dezelfde naam. Vanaf 2022 sluiten Drentse gemeenten aan bij de vervolgcampagne 'De eerste stap helpt je verder.'

Dynamische leeromgeving aanpak intergenerationele armoede

CMO STAMM gaat de in 2021 gelanceerde website www.armoededrenthe.nl in 2022 doorontwikkelen en laden met nieuwe content. Op deze website staat informatie over het door de Rijksuniversiteit Groningen uitgevoerde onderzoek naar intergenerationele armoede. Ook wordt een breed aanbod van trainingen en scholing aangeboden op deze website om de armoedespiraal te doorbreken. Daarnaast is voor bestuurders en management van organisaties een tweedaagse leergang ontwikkeld, met als doel te helpen bij het in de praktijk brengen van nieuwe kennis over intergenerationele armoede binnen de eigen organisatie.

Drents onderzoek naar laaggeletterdheid

Maastricht University voert in samenwerking met het Kohnstamm Instituut een onderzoek uit naar laaggeletterdheid. Door eerder onderzoek is de huidige Drentse aanpak van laaggeletterdheid inzichtelijk geworden, de impact van taalinterventies op de doelgroepen is gemeten en succes- en faalfactoren van de aanpak en de (neven)opbrengsten zijn in kaart gebracht. In 2022 wordt een duurzame overdracht van het onderzoek gerealiseerd, onder andere naar gemeenten en het Trendbureau Drenthe. Hierin wordt nauw samengewerkt met het Bondgenootschap voor een geletterd Drenthe.

Alliantieprojecten

(zie bijlage voor meer informatie)

- Opzetten vrouwensupportgroep
- Kanskaartenactie Gasselternijveen
- O2
- Slapend blij worden (nieuw)
- Ieder kind een goede fiets (nieuw)
- Uitbreiding van spaarkringprogramma naar provincie Drenthe (nieuw)

Reguliere taken

Onderzoek intergenerationele armoede (Rijksuniversiteit Groningen)

Sinds 2017 wordt het onderzoek naar intergenerationele (overerfbare) armoede in de Veenkoloniën uitgevoerd. In 2022 richt het onderzoek zich op de vraag: Hoe verbeteren we de wisselwerking tussen praktijk en wetenschap?

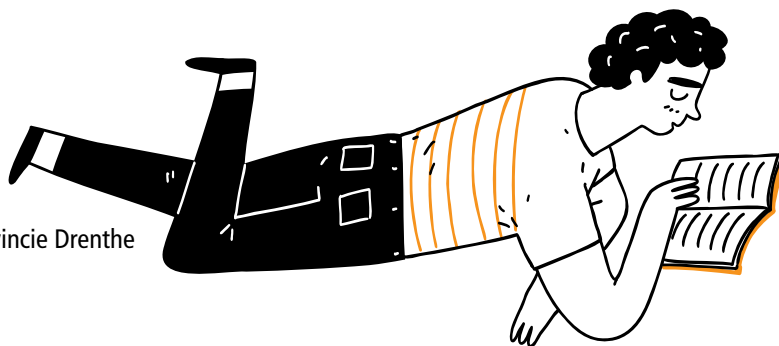
Bondgenootschap voor een geletterd Drenthe

Het Bondgenootschap is een verzameling van bedrijven, gemeenten en instellingen die zich sterk maakt om laaggeletterdheid aan te pakken. Er zijn op dit moment ruim 110 bondgenoten aangesloten. Het bondgenootschap wil in 2022 de zichtbaarheid vergroten, meer informatie is te vinden op www.naareengeletterddrenthe.nl.

Armoedemonitoring

Het Trendbureau Drenthe monitort armoede in de provincie Drenthe. Op provinciale en gemeentelijke schaal wordt inzicht gegeven in de trends en ontwikkelingen. De monitor richt zich op huishoudens met een (langdurig) laag inkomen, kinderen die opgroeien in armoede, risicogroepen, inkomensgrenzen en geregistreerde problematische schulden.

In 2022 wordt de armoedemonitor voortgezet op het platform www.armoededrenthe.nl.

Gezondheid & vitaliteit

Vooruitblik op 2022

Vanuit de ambitie Drents Olympisch Plan is Drenthe Beweegt ontstaan. De partners willen doorgaan met dit programma en de focus meer leggen op bewegen. Daarbij richt Drenthe Beweegt zich op een leven lang bewegen voor iedereen. Het netwerk zet zich in met eigen activiteiten en is een voedingsbodem voor nieuwe initiatieven en extra ambities. De provincie ondersteunt en werkt mee aan het programma Drenthe Samen Gezond in Beweging, het sport- en preventie-akkoord van Drenthe. Samen met Drentse gemeenten en maatschappelijke partners wordt gewerkt aan belangrijke thema's zoals gezond gewicht en verantwoord middelen-gebruik. Positieve gezondheid is een van de drie speerpunten in 2022, een fit en vitaal Drenthe waarin mensen mee kunnen doen aan de samenleving.

In 2022 zal verder worden ingezet op nieuwe samenwerkingen zoals #levenlangbewegen, de samenwerking voor een dementievriendelijk Drenthe en een verdere ondersteuning op het gebied van netwerk en samenwerking.

Drenthe-brede projecten: dit doen we in 2022

Netwerk en samenwerking

Dit Drenthe-brede project is bedoeld voor het versterken van het gezondheidsnetwerk in Drenthe. Kennis en expertise op het gebied van gezondheid en vitaliteit wordt gedeeld en samenwerking wordt versterkt. De volgende deelprojecten worden ondersteund.

Opzetten en doorontwikkelen van de GLI in Drenthe

In Drenthe is gekozen voor een integrale aanpak voor de implementatie van de Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI). De doelgroep kan via de zorgverzekering gebruik maken van de GLI.

Samen voor een dementievriendelijk Zuid-West Drenthe

In 2022 wordt in Meppel en Havelte een Odensehuis geopend. Een Odensehuis is een inloophuis voor mensen met lichte dementie en hun naasten. Daarnaast wordt het programma 'dementievriendelijke gemeenten' voortgezet. Er worden dorps- en buurtplannen gemaakt met inwoners over omgaan met dementie en vrijwilligers worden getraind op het gebied van bewustwording omtrent dementie.

Onderzoek en kennisdeling

Proscoop gaat in 2022 onderzoek doen naar preventie van een ongezond gewicht. In verschillende dorpen en wijken wordt onderzocht wat de achterliggende oorzaken zijn voor een ongezond gewicht en hoe dit voorkomen kan worden.

Alliantieprojecten

(zie bijlage voor meer informatie)

- Scoren voor gezondheid
- Voorbereiden op de laatste levensfase
- Kennisplatform Drentse Zorg met Ouderen
- Fitter Brein
- Meters met Diabetes
- Optimaal Leven
- LIVE!
- Dementie op jonge leeftijd en meedoen in de samenleving met invloed op de kwaliteit van leven (nieuw)

Reguliere taken

Drents Zorglandschap

Drents Zorglandschap is een samenwerking tussen de provincie, de Vereniging Drentse Gemeenten en Zilveren Kruis. In 2021 is een nieuwe werkagenda opgesteld. Partijen weten elkaar te vinden en werken aan de thema's ouderen, geestelijke gezondheidszorg en sport & preventie.

Drentse Gezondheidstafel

De Drentse Gezondheidstafel (voorheen Drentse Zorgtafel) verkent nieuwe manieren om anders om te gaan met de zorg. Om onze inwoners een zo lang, zo goed en zo zelfstandig mogelijk leven te bieden, willen we samen met het Rijk komen tot een regionaal preventieakkoord. Daarnaast gaan we met de pilot Intensieve Samenwerking in de Wijkverpleging proefdraaien met het efficiënter inzetten van medewerkers in de avond, nacht en het weekend. Zo voorkomen we onnodige reistijd van verzorgers, waardoor meer tijd overblijft voor de patiënt. Goede zorg valt of staat met goed personeel, daarom willen wij de regionale arbeidsmarkt verbeteren. Met de Drentse Gezondheidstafel werken we vanuit verschillende belangen samen aan ons gezamenlijk doel: goede zorg voor de inwoners, voor nu en in de toekomst.

Iedereen doet mee (inclusie)

Vooruitblik 2022

In een inclusief Drenthe kan iedereen op alle aspecten van het leven gelijkwaardig meedoen en wordt gebouwd aan een samenleving voor en van iedereen. Alle Drenten moeten digitaal mee kunnen doen. We zetten daarom in op digitale toegankelijkheid- en geletterdheid. Daarnaast peilen we de behoefte voor een inclusienetwerk (Drenthe Inclusief). Inclusie gaat over het verlagen van drempels, het bieden van kansen, het stimuleren van een positieve gezondheid en eigen initiatieven stimuleren en toegankelijk maken. Inclusie is onderdeel van alle drie de speerpunten in 2022.

Drenthe-brede projecten: dit doen we in 2022

Versterken provinciale voorbeeldrol en toegankelijkheid

De Adviesraad Toegankelijkheid geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het provinciebestuur over toegankelijkheid bij de uitvoering van de Inclusie Agenda. De interne klankbordgroep inclusie en toegankelijkheid geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de directie, bijvoorbeeld over hybride werken. De provincie heeft een voorbeeldfunctie en wil aan andere organisaties laten zien wat inclusie (en een inclusieve organisatie) is.

Ondertiteling regionale TV

RTV Drenthe heeft subsidie ontvangen voor aanschaf van software voor de ondertiteling van regionale TV en gaat hier in 2022 mee starten.

Alliantieprojecten

(zie bijlage voor meer informatie)

- Ouderenparticipatie in zorg en welzijn in Drenthe
- Vervolgaanpak vrouwelijke statushouders en gezinsmigranten
- Ontdek- en ontwikkelplekken
- Begeleiding veteranen depot Nieuw Balinge
- Seksueel geweld roakt heel Drenthe (nieuw)
- De Droomfabriek (nieuw)
- Project LATER (nieuw)
- Jongeren voor Jongeren – Samen tegen eenzaamheid (nieuw)

Reguliere taken

Regenboogbeleid

Drenthe is de eerste regenboogprovincie van Nederland. Jaarlijks worden activiteiten in de regenboogweek, een regenboog-symposium en een regenboogfestival georganiseerd. Daarnaast zit de provincie in het landelijk- en provinciaal (met gemeenten) regenboogoverleg.

Convenant Dementievriendelijk Drenthe

Het convenant loopt september 2022 af. Samen met partners kijken we op welke manier het convenant een vervolg gaat krijgen. Jaarlijks wordt in het najaar een inspiratiesessie georganiseerd voor overheden en zorgprofessionals in Drenthe.

Hét Compliment van Drenthe

Met Hét Compliment van Drenthe waardeert de provincie jaarlijks de inzet van vrijwilligers en krijgen zij een kans om wat extra's te doen met 3.000 euro voor hun vereniging, club, initiatief of organisatie in Drenthe.

Ondersteunen landelijke of wereldwijde campagne

In 2022 gaat de provincie (net zoals in 2020 en 2021) Orange the World, de week tegen huiselijk geweld steunen. Het provinciehuis wordt oranje gekleurd en er komt een publieks-campagne.

Onderwijskwaliteit & gelijke kansen

Vooruitblik 2022

Waar je wieg staat, bepaalt je toekomst. Dat moet anders. Schoolsucces mag niet afhankelijk zijn van de achtergrond van leerlingen, zoals het inkomen of opleidingsniveau van de ouders. Er is nog veel winst te behalen als het gaat om het realiseren van gelijke kansen voor Drentse kinderen. Samen met gemeenten, scholen en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap slaan wij daarom de handen ineen. Samen gaan we verbinden, versnellen en verdiepen voor gelijke kansen in Drenthe. Begin 2022 presenteren deze partijen samen de 'Gelijke Kansen Agenda Drenthe'. Deze agenda brengt een Drentse beweging op gang om het verschil te kunnen maken voor dat ene kind, in die ene klas, in die ene wijk of dorp. Kansengelijkheid is in 2022 een van de drie speerpunten binnen de Sociale Agenda.

Drenthe-brede projecten: dit doen we in 2022

Kansen4Kinderen

Kansen4Kinderen moet leiden tot een eerlijke kans op optimale talentontwikkeling voor elk kind én een vermindering van instroom in de gespecialiseerde jeugdhulp. Meer dan tachtig scholen doen mee. Het draagvlak van scholen en gemeenten voor Kansen4Kinderen is groot. Scholen hebben zelf de vier thema's gekozen van het project. De nadruk ligt op het thema Samen4Kansen, waarbij een kansencoach op de school in actie komt als de samenwerking tussen ouders en school onder druk komt te staan. In 2022 gaan we:

- De rol van kansencoach beschrijven en door ontwikkelen.
- Interesse bij scholen peilen voor een juniorcollege (samenwerking tussen primair- en voortgezet onderwijs).
- Het eerste symposium van Kansen4Kinderen organiseren.
- Resultaten monitoren (verhalen en cijfers).

Alliantieprojecten

(zie bijlage voor meer informatie)

- Leesoffensief op een sleutelmoment in de leesontwikkeling van kinderen
- Talentkracht De Wolden (nieuw)
- Drents netwerk jonge kind (nieuw)

Reguliere taken

Drentse Onderwijsmonitor

Jaarlijks brengt de Drentse Onderwijsmonitor de kwaliteit van het Drentse onderwijs in beeld. De regiegroep Drentse onderwijsmonitor initieert en coördineert de Drentse Onderwijsmonitor. De jaarlijkse onderwijsdag staat in 2022 in het teken van 'Gelijke kansen'.

Stuurgroep Onderwijs en Krimp

De stuurgroep onderwijs en krimp heeft gewerkt aan een visie nota. De grootste gevolgen van leerlingendaling in het primair onderwijs zijn voorbij, van het voortgezet onderwijs wordt dit goed in beeld gehouden. De stuurgroep wil de kansen die krimp biedt verzilveren.

Financiën

Instrumenten

De totale financiële middelen van de Sociale Agenda 2020-2023 zijn opgebouwd uit de volgende instrumenten:

- Vanuit de begroting de inzet van reguliere middelen, waaronder de structurele inzet van boekjaarsubsidies aan maatschappelijke partners die gericht bijdragen aan de ambities van de Sociale Agenda zoals CMO STAMM, BOKD, Zorgbelang Drenthe, SportDrenthe en Stichting Leren & Leven.
- Vanuit de investeringsagenda de Drenthe-brede projecten met een totaal beschikbaar budget van € 3.160.000 en de alliantieprojecten met een totaal beschikbaar budget van € 3.750.000.

Financiële stand van zaken

Inmiddels zijn wij halverwege de coalitieperiode en de looptijd van de Sociale Agenda 2020 - 2023. Na een opbouwperiode in 2020 zijn in 2021 een groot aantal initiatieven en projecten van start gegaan. Zo hebben er in 2021 drie aanvraagrondes met betrekking tot de alliantieprojecten plaatsgevonden. Deze uitvraagrondes hebben meer dan tachtig aanvragen opgeleverd, met als eindresultaat 32 alliantieprojecten die, onder voorbehoud van de voorhangprocedure, subsidie ontvangen. Op basis van de huidige prognose lopen de bestedingen dan ook op schema voor alle instrumenten. Binnen het thema Leefbaarheid en bereikbaarheid en het thema Wonen is er op het gebied van de alliantieprojecten sprake van weinig tot geen aanvragen. Dit heeft te maken met het geringe aanbod van subsidieaanvragen vanuit het werkveld. Binnen het thema Wonen zijn nauwelijks middelen aan Drenthe-brede projecten besteed, deze projecten starten grotendeels in 2022. Op basis van tussentijdse inzichten en een nieuwe aanvraagronde voor alliantieprojecten, hebben we het te besteden budget per thema aangepast.

Hieronder staat per financieel instrument een overzicht. De budgetten zijn per thema gerangschikt en verdeeld over de verschillende projecten.

Reguliere Middelen (begroting)

Uitgaven werkplan 2022		Uitgaven 2020	Uitgaven 2021	Budget 2022	Budget 2023
Algemeen					
a	Adviescommissie	€ 12.750	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
b	Subsidies sociaal econ. ontwikk. en onderst.	€ 606.119,56	€ 262.805	€ 412.522	€ 202.522
c	Subsidiëring instellingen sociaal domein				
	• CMO STAMM	€ 542.467	€ 945.818	€ 972.298	€ 999.522
	• Zorgbelang Drenthe	€ 162.901	€ 325.996	€ 335.124	€ 344.507
	• SportDrenthe	€ 38.000	€ 188.731	€ 4.471	€ 9.074
	• BOKD	€ 162.741	€ 275.996	€ 283.724	€ 291.668
	• Stichting Leren & Leven	€ 0	€ 150.000	€ 154.200	€ 158.518
	Totaal	€ 906.109	€ 1.886.541	€ 1.749.817	€ 1.803.289
1 Leefbaarheid en bereikbaarheid					
a	Motie Frisse Start na Corona	€ 0	€ 674.364	€ 0	€ 0
b	Motie Frisse Doorstart na Corona	€ 0	€ 0	€ 675.000	€ 0
c	RUG: leerstoel bevolkingsdaling	€ 0	€ 12.800	€ 12.800	€ 12.800
d	Subsidie landelijke lobby K6	€ 0	€ 4.000	€ 20.000	€ 20.000
e	Subsidie Kennis Netwerk Krimp NN	€ 0	€ 35.000	€ 36.500	€ 36.500
2 Wonen					
Niet van toepassing binnen Sociale Agenda					
3 Armoede en laaggeletterdheid					
a	Bondgenootschap voor een geletterd Drenthe	€ 0	€ 24.000	€ 25.000	€ 25.000
4 Gezondheid en vitaliteit					
a	VDG Drents Zorglandschap	€ 0	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
b	Netwerk en samenwerking	€ 0	€ 109.700	€ 109.700	€ 109.700
5 Iedereen doet mee (inclusie)					
a	Convenant dementie	€ 0	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
b	Regenboogprovincie	€ 0	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
c	Toegankelijkheid	€ 0	€ 1.623	€ 10.000	€ 10.000
d	Vrijwilligersprijs	€ 12.955	€ 21.963,84	€ 31.000	€ 31.000

Uitgaven werkplan 2022		Uitgaven 2020	Uitgaven 2021	Budget 2022	Budget 2023
6	Onderwijskwaliteit en gelijke kansen				
a	Gevolgen krimp signaleren en monitoren	€ 0	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
b	Kansen4Kinderen	€ 0	€ 105.000	€ 100.000	€ 0
c	Zomerprogrammering	€ 0	€ 93.850	€ 0	€ 0
Totaal		€ 1.537.933,56	€ 3.365.646,84	€ 3.317.339	€ 2.385.811

Drenthe-brede projecten (investeringsagenda)

Uitgaven werkplan 2022		Totaal budget	Uitgaven 2020	Uitgaven 2021	Verplicht '22 en '23	Nog te besteden '22 en '23
1	Leefbaarheid en bereikbaarheid					
a	Burgerparticipatie	€ 550.000	€ 50.000	€ 39.000	€ 461.000	€ 0
b	Podium Platteland 2.0	€ 110.000	€ 0	€ 0	€ 110.000	€ 0
2	Wonen					
a	Bewonersinitiatieven nieuwe woonvormen	€ 1.000.000	€ 7.875	€ 136.427	€ 855.698	€ 0
b	Levensloop bestendig wonen	€ 200.000	€ 0	€ 80.750	€ 119.250	€ 0
3	Armoede en laaggeletterdheid					
a	Samen werken met ervaring	€ 250.000	€ 250.000	€ 0	€ 0	€ 0
b	Onderzoek, monitoring en voorlichting	€ 250.000	€ 20.000	€ 73.568	€ 118.000	€ 38.432
4	Gezondheid en vitaliteit					
a	Netwerk en samenwerking	€ 50.000	€ 0	€ 24.035	€ 0	€ 25.965
b	Onderzoek en kennisdeling	€ 50.000	€ 0	€ 49.000	€ 0	€ 1.000
5	Iedereen doet mee (inclusie)					
a	Versterken provinciale voorbeeldrol en toegankelijkheid	€ 150.000*	€ 0	€ 0	€ 150.000*	€ 0
b	Ondertiteling regionale TV	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 50.000	€ 0
6	Onderwijskwaliteit en gelijke kansen					
a	Kansen4Kinderen	€ 500.000	€ 110.000	€ 49.925	€ 345.075	€ 0
Totaal		€ 3.160.000	€ 437.875	€ 452.705	€ 2.209.023	€ 65.397

* Indien het geraamd budget niet volledig uitgegeven wordt aan het Drenthe-brede project 'Versterken provinciale voorbeeldrol en toegankelijkheid', wordt in overleg het resterende budget alternatief besteed. Deze alternatieve besteding wordt, indien van toepassing, kenbaar gemaakt in de actualisatie.

Alliantieprojecten (investeringsagenda)

Uitgaven werkplan 2022		Totaal budget	Uitgaven 2021			Resterend budget
			1e ronde	2e ronde	3e ronde	
1	Leefbaarheid en bereikbaarheid	€ 729.811				€ 400.000
a	Kwiekstee		€ 79.695			
b	Drenthe Deelt			€ 16.000		
c	Dierenweide als levend Museum				€ 62.325	
d	Groene speeltuinen & ontmoetings-plekken in Dalen				€ 10.000	
e	Samen spelen in park Dwingeland				€ 11.791	
f	Opzetten zorgketen (ovb voorhangprocedure)				€ 150.000	
2	Wonen	€ 150.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 150.000
3	Armoede en laaggeletterdheid	€ 667.072				€ 406.907,70
a	Opzetten vrouwensupportgroep		€ 16.000			
b	Kanskaartenactie Gasselternijveen			€ 6.500		
c	O2			€ 142.000		
d	Slapend blij worden				€ 27.500	
e	Ieder kind een goede fiets				€ 45.513,30	
f	Uitbreiding van spaarkringprogramma naar provincie Drenthe				€ 22.651	
4	Gezondheid en vitaliteit	€ 1.020.189				€ 379.250
a	Scoren voor Gezondheid		€ 25.000			
b	Vorbereiden op de laatste levensfase		€ 61.460			
c	Kennisplatform Integrale Ouderzorg Drenthe		€ 28.620			
d	Fitter Brein			€ 55.000		
e	Meters met Diabetes			€ 105.000		
f	Optimaal Leven			€ 75.000		
g	LIVE!			€ 155.000		

Uitgaven werkplan 2022		Totaal budget	Uitgaven 2021			Resterend budget
			1e ronde	2e ronde	3e ronde	
h	Dementie op jonge leeftijd en meedoen in de samenleving met invloed op de kwaliteit van leven				€ 135.859	
5	Iedereen doet mee (inclusie)	€ 900.000				€ 138.390
a	Vervolgaanpak vrouwelijke statushouders gezinsmigranten		€ 80.000			
b	Ouderenparticipatie in zorg en welzijn in Drenthe		€ 18.400			
c	Ontdek- & Ontwikkelplekken			€ 38.160		
d	Begeleiding veteranen depot Nieuw Balinge			€ 216.000		
e	Project Buurtplaats, ontmoeten, meedoen en samen actief voor een bloeiende buurt!				€ 89.000	
f	Seksueel geweld roakt heel Drenthe				€ 100.400	
g	De Droomfabriek (ovb voorhang-procedure)				€ 177.000	
h	Project LATER				€ 14.400	
i	Jongeren voor Jongeren – Samen tegen eenzaamheid				€ 28.250	
6	Onderwijskwaliteit en gelijke kansen	€ 282.928				€ 200.000
a	Leesoffensief op een sleutelmoment in de leesontwikkeling van kinderen			€ 23.805		
b	Talentkracht De Wolden				€ 20.750	
c	Drents netwerk jonge kind				€ 38.373	
Totaal		€ 3.750.000	€ 309.175	€ 832.465	€ 933.812,30	€ 1.674.547,70

Bijlage Alliantieprojecten

In totaal, onder voorbehoud van de voorhangprocedure, telt de Sociale Agenda 32 alliantieprojecten. In deze bijlage staat een overzicht van een korte update per alliantieproject uit de eerste twee uitvraagrondes. Daarnaast staat een omschrijving per nieuw alliantieproject uit de derde ronde weergegeven.

Eerste en tweede ronde Alliantieprojecten

1. Leefbaarheid en bereikbaarheid

Kwiekstee

Een Kwiekstee helpt de Drentse inwoner te investeren in een kwiek leven. Preventie is daarbij het uitgangspunt. In 2021 is het concept ontwikkeld en er bleek na een uitgebreide inventarisatieronde veel belangstelling. Begin 2022 wordt hieruit een lokale partner geselecteerd en wordt de eerste Kwiekstee gerealiseerd.

Drenthe Deelt

Met 'Drenthe Deelt' wil Natuur- en Milieufederatie Drenthe werken aan een Drenthe waarin we onze voorzieningen, voeding en woonruimte veel meer lokaal en vanuit onze gedeelde ruimte gaan organiseren. Een Drenthe waarin we inwoners de kans geven om gebruik te maken van gezamenlijke spullen en natuur (zoals een deelauto of buurttuin). In 2021 is in vijf wijken in een interactieve analyse met de bewoners gezocht naar huishoudens die mee willen werken aan pilots. In 2022 wordt met de meest kansrijke kandidaten een pilot gestart.

2. Wonen

Geen alliantieaanvragen

3. Armoede en laaggeletterdheid

Opzetten vrouwensupportgroep

Van de groep mensen die in Nederland in armoede leven, bestaat het grootste deel uit vrouwen (alleenstaande moeders). Vaak bevinden deze vrouwen zich al geruime tijd in een uitkeringssituatie of verdienen zij rond het minimumloon. Voor deze vrouwen is weinig perspectief om uit deze situatie van armoede te geraken. De gemeente Meppel wil door de inzet van ervaringsdeskundigen deze vrouwen ondersteunen bij het vergroten van hun economische veerkracht. Door coaching worden deze vrouwen in staat gesteld om het heft in eigen hand te nemen, waardoor hun kansen op de arbeidsmarkt toenemen. Het project wordt mede gefinancierd door de gemeente Meppel.

Wegens enige vertraging is het project in mei 2021 van start gegaan. Inmiddels zijn er zeven deelnemers. Naar verwachting wordt de vooraf gestelde einddatum van het project gehaald.

Kanskaartenactie Gasselternijveen

Dorpscoöperatie De Brug Gasselternijveen wil in samenwerking met de gemeente Aa en Hunze, stichting Attenta, Impuls en W.P.D.A. de pilot kanskaartenactie starten. De pilot heeft als doel om de inwoners van Gasselternijveen op een laagdrempelige wijze in contact te brengen met instanties en organisaties die (financiële) hulp kunnen bieden. Na een evaluatie van de kanskaartenactie ontwikkelt de dorpscoöperatie op basis van de opgedane ervaringen een professionele 'toolkit'. Deze 'toolkit' zal worden gedeeld met andere Drentse dorpen en de provincie.

Door Covid-19 is het project enigszins vertraagd op gang gekomen. Desondanks is de kanskaart inmiddels ontwikkeld en hebben er informatiebijeenkomsten plaatsgevonden. De kanskaarten zijn begin november huis-aan-huis bezorgd. De deadline van 31 december lijkt hiermee gehaald te worden.

O2

Met project O2 wil de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) de huidige schuldhelpverlening versnellen, vereenvoudigen en begrijpelijker maken. Daarnaast wil O2 het imago van de schuldregeling Sociale Agenda Drenthe verbeteren.

Het project O2 is afhankelijk van de instroom van nieuwe aanvragen voor schuldhelpverlening. Aangezien de instroom sterk achterblijft ten opzichte van de verwachtingen, heeft men een verzoek tot uitstel ingediend. Verder zijn door de coronacrisis de gemeente Zwolle en Kredietbank Nederland als partner in het project afgehaakt. Inmiddels heeft men wel de website weten te lanceren: www.o2hulpbijschulden.nl.

4. Gezondheid en vitaliteit

Scoren voor gezondheid

In dit project worden 1.200 kinderen in de regio Zuid en OostDrenthe bewust gemaakt van het belang van een gezonde leefstijl. Deze kinderen maken op een leuke manier (via een

lesprogramma waarin FC Emmen centraal staat) kennis met bewegen en gezonde voeding. Het programma is zo positief gebleken dat Noaberschap FC Emmen een vervolg gaat geven aan Scoren voor gezondheid.

Voorbereiden op de laatste levensfase

Huisartsenzorg Drenthe wil met een publiekscampagne Drentse inwoners bewust maken van de mogelijkheden voor zelfregie omtrent de laatste levensfase. De focus ligt daarbij op kwetsbare ouderen en chronisch zieken. Huisartsenzorg Drenthe werkt daarbij nauw samen met de Alliantie Drentse Zorg met Ouderen waarvan zij zelf onderdeel uitmaakt. Er is met enthousiasme ingezet op het project en het geheel loopt op schema. Er is hard gewerkt aan het opzetten van diverse zaken en in principe is alles startklaar voor de publiekscampagne. Er is een bewuste keuze gemaakt om in het voorjaar van 2022 hiermee te starten. Reden is dat alle partijen ook echt klaar moeten zijn om concreet invulling te kunnen geven aan gesprekken. Vooruitlopend wordt nu wel gewerkt aan een zachte landing van de informatie bij verschillende (zorg)partijen.

Kennisplatform Drentse Zorg met Ouderen

CMO STAMM heeft met de Alliantie Drentse Zorg met Ouderen een kennisplatform opgericht waarmee actuele informatie over de mogelijkheden voor ondersteuning van Drentse ouderen op één platform te vinden is. Het platform is bedoeld voor beleidsmakers, aanbieders van ouderenzorg en actieve ouderen. Onderdeel van het kennisplatform zijn overzichten van 'wie is wie' en 'wie doet wat' per wijk en dorp. Daarnaast geeft het kennisplatform een stem aan de Drentse ouderen die via het platform zelf kunnen aangeven welke ouderenzorg zij wenselijk en/of noodzakelijk vinden. De afgelopen periode is hard gewerkt aan dit online platform. Volgens planning wordt het platform in het voorjaar van 2022 gelanceerd.

Fitter Brein

De toenemende vergrijzende bevolking, vereenzaming onder ouderen, slechtere mentale gezondheid en minder zelfstandigheid brengt grote economische en maatschappelijke gevolgen met zich mee. Vooral senioren snakken weer naar gezonde en

gezellige activiteiten en willen graag weer actief meedoen in de maatschappij. Healthy Ageing Network Northern Netherlands (HANNN) wil zich met 'Fitter Brein' inzetten voor een innovatief idee met het laagdrempelige denkspel/-sport dammen. In het begin van 2022 wordt gestart met de activiteiten.

Meters met Diabetes

Met 'Meters met Diabetes' willen Huisartsenzorg Drenthe en SportDrenthe de drempel voor mensen met diabetes type 2 om te gaan bewegen verlagen en het vertrouwen in het eigen lichaam te laten opbouwen door de inzet van professionele begeleiding. In dit project gaan diabetespatiënten onder begeleiding van zorg- en sportprofessionals twintig weken lang elke week in groepsverband wandelen. Daarnaast wandelen de deelnemers ook nog één keer per week zonder begeleiding (individueel of in groepsverband). Als afsluiting maken alle deelnemers gezamenlijk een laatste wandeling tijdens een Slotevenement. Vanwege de coronapandemie is een aantal maanden gewacht met actief benaderen van deelnemers. Het project loopt daardoor tot november 2023 in plaats van mei 2023. Momenteel worden de huisartsenpraktijken actief benaderd voor deelname aan het programma. Vanaf januari 2022 worden potentiële deelnemers benaderd. De groep start in maart 2022 met bewegen. In de maanden daarna wordt aansluiting gezocht bij bestaande lokale loopinitiatieven om voor de deelnemers te borgen dat ze ook voor langere tijd blijven bewegen.

Optimaal Leven

Met het project 'Optimaal Leven' wordt met verschillende organisaties uitgezocht op welke manier mensen met ernstige psychische aandoeningen op alle levensgebieden geholpen kunnen worden. Met het project wordt al enige jaren succesvol in Drenthe geëxperimenteerd. Met de provinciale subsidie wordt het project voortgezet. In oktober 2021 is er een doorbraaksessie geweest, die een vervolg krijgt. De zoektocht is om het geheel op zowel inhoud als financieel te kunnen borgen. Signaal is afgegeven dat het veel ambtelijke capaciteit kost. Het project wordt eind 2021 afgerond.

LIVE!

In de huidige situatie vallen mensen die lijden aan depressies buiten de boot. Dit is een zorgelijke situatie omdat deze mensen niet alleen aan depressies lijden, maar vaak ook een ongezonde leefstijl hebben. Het UMCG wil een GLI (genoemd LIVE!) implementeren in Drenthe die geschikt is voor mensen met een depressie en daarnaast goed haalbaar is voor alle betrokkenen en waarvan de kosten de moeite waard zijn. Het project loopt volgens planning. De stakeholders voor het programma zijn inmiddels geïnterviewd.

5. Iedereen doet mee (inclusie)

Ouderenparticipatie in zorg en welzijn in Drenthe
Een breed samenwerkingsverband is een project gestart om Drentse ouderenzorg met ouderen te maken door ouderen zelf inbreng in oplossingen te laten leveren voor te verwachten problemen rondom ouderenzorg. In dit project gaat het om trainen van veertig ouderen om goed te kunnen functioneren als ouderenambassadeur bij de beleidsvorming. Het project loopt volgens planning.

In november 2021 vond een bijeenkomst plaats met deze groep.

Vervolgaanpak vrouwelijke statushouders en gezinsmigranten

De gemeente MiddenDrenthe gaat samen met de gemeenten Hoogeveen en De Wolden veertig vrouwelijke statushouders trainen, coachen en intensief begeleiden om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Het kan daarbij gaan om vrijwilligerswerk, een stage of betaald werk. Dit met het doel de integratie van deze vrouwen en hun gezinnen te verbeteren waardoor zij kunnen participeren in de Nederlandse maatschappij. Het project verloopt goed. Bij de trainingen is een honderd procent opkomst. In 2022 gaan de cursisten op stage.

Ontdek- en ontwikkelplekken

Met 'Ontdek- & Ontwikkelplekken' richt Coöperatie OngeEikt zich op inwoners tussen de 25-55 jaar die op dit moment door allerlei omstandigheden (burn-out, verlies, trauma, beperking, immigratie, ontslag, arbeidsongeschiktheid et cetera) (nog) niet in staat zijn om de aansluiting bij de samenleving te vinden en van betekenis te zijn. Het project is van start gegaan. Er zijn brainstormsessies georganiseerd over het verdienmodel OngeEikt, zodat zij ook na de subsidie van de provincie verder kunnen blijven gaan.

Begeleiding veteranen depot Nieuw Balinge

In opdracht van de provincie Drenthe is Stichting Erfgoed Arsenaal gestart met de ontwikkeling en ontsluiting van een provinciaal depot voor historische en oude bouwmaterialen. Aan de start van dit traject is samen met de provincie contact gelegd met de Stichting Veteraan & Thuisfront om samen te onderzoeken in hoeverre veteranen met PTSS (posttraumatische stressstoornis) ingezet kunnen worden bij de activiteiten behorend bij de ontwikkeling en exploitatie van het depot. Door de subsidie van de provincie kunnen er tien veteranen per dag drie dagen in de week een plek krijgen op het depot. Het project loopt volgens planning.

6. Onderwijskwaliteit en gelijke kansen

Leesoffensief op een sleutelmoment in de leesontwikkeling van kinderen

Uit onderzoek blijkt dat Nederlandse jongeren minder vaak langere teksten lezen en dat hun leesvaardigheid achteruit gaat. Om het leesplezier van kinderen van jongs af aan extra te stimuleren, gaan bibliotheken aan de slag met een zogenaamd 'Leesoffensief'. Met het project 'Leesoffensief op een sleutelmoment in de leesontwikkeling van kinderen' wil Biblionet Drenthe nieuwe manieren ontwikkelen om ouders en kinderen samen plezier te laten beleven aan voorlezen. De nadruk ligt hierbij op het doorbreken van de cyclus van laaggeletterdheid. Het project bevindt zich nog in de startfase. Inmiddels is het projectteam gevormd. Men wil het project gedurende het huidige schooljaar gaan uitvoeren. De verwachting is daarom dat de einddatum gehaald wordt. Vanwege efficiëntie wil men de pilot in één in plaats van drie gemeenten uitrollen.

Derde ronde alliantieprojecten (nieuw)

1. Leefbaarheid en bereikbaarheid

Samen spelen in park Dwingeland

Park Dwingeland is een park dat wordt/is aangelegd in Hoogeveen. Volgens Stichting Samen Spelen Park Dwingeland is de sportdeelname onder de bewoners woonachtig in de omliggende wijken het laagste van de gemeente Hoogeveen. Daarnaast is het percentage kinderen met overgewicht en obesitas relatief hoog. Met 'Samen spelen in park Dwingeland' wil de stichting spelen, sport en groen in de openbare ruimte toegankelijker maken voor alle buurtbewoners. Met de gevraagde subsidie worden activiteiten georganiseerd en gefaciliteerd op een door partners gefinancierd Krajicek Playground.

Dierenweide als levend museum

Met het project 'Dierenweide als levend Museum' wil Stichting Dierenweide Stroomdal ter bestrijding van eenzaamheid dat mensen met zelfrespect participeren, meedoen aan workshops, stap voor stap actief worden, andere mensen ontmoeten en daarmee verbinden. Om dit te bereiken wordt 'de dierenweide als levend museum' als metafoor gebruikt. Het museum is altijd open en bereikbaar, waarbij bezoekers actief worden benaderd met telkens wisselende collecties en exposities over verschillende thema's rondom dier, groen, gezondheid, eten en eigen omgeving. Onder andere worden jongeren in samenwerking met ROC en AOC, die affiniteit tot de onderwerpen hebben, ingezet om hierover iets te vertellen en mensen te enthousiasmeren.

Groene speeltuinen & ontmoetingsplekken in Dalen

In Dalen zijn volgens de Werkgroep speeltuinen Dalen geen speeltuinen voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Daarnaast missen volwassenen plekken waar ze andere (groot)ouders kunnen ontmoeten. Met 'Groene speeltuinen & ontmoetingsplekken in Dalen' wil de werkgroep tegemoet komen aan deze behoefte en zodoende twee speel-en ontmoetingsplekken realiseren. Het ontwerp is in samenspraak met de bewoners, inclusief kinderen, tot stand gekomen. Om het gebruik van de te realiseren speeltuinen een impuls te geven, wil de werkgroep het gesubsidieerde

bedrag ook gebruiken om activiteiten voor senioren, kinderen met een beperking en overige buurtbewoners te organiseren.

Opzetten zorgketen (onder voorbehoud van voorhangprocedure) Per jaar overlijden in Drenthe 1.200 inwoners niet thuis, terwijl dat wel hun voorkeur heeft. Met 'Opzetten zorgketen' heeft Stichting Acanthis het doel om meer inwoners thuis te laten sterven indien dat de wens is. De stichting wil dit bereiken door te investeren in de inzet van vrijwilligers. Het aangevraagde bedrag wordt zodoende gebruikt voor het opzetten van een samenwerking/ketenzorg met wijkteams van zorgorganisaties. De komende drie jaar wil men op deze manier vijftig nieuwe vrijwilligers opleiden.

2. Wonen

Geen alliantieprojecten

3. Armoede en laaggeletterdheid

Slapend blij worden

Ten gevolge van armoede groeien in Drenthe kinderen op zonder een bed. Met 'Slapend blij worden' wil Stichting Solidair Groningen & Drenthe dit probleem aanpakken en tevens aandacht vragen voor de gevolgen van stille armoede. Binnen het project wordt er onderscheid gemaakt in twee doelgroepen. Ten eerste richt men zich op kinderen/ouders die in armoede leven en geen bed hebben of slapen op een ontoereikend bed in de gemeente Hoogeveen. Hierbij wil de stichting desbetreffende (naar schatting 78) kinderen van goede bedden voorzien. Ten tweede zijn betrokken organisaties in de gemeente Hoogeveen een richtpunt. Organisaties die betrokken zijn bij de voorbereiding, uitvoering en financiering worden meegenomen in de beleving van armoede door middel van trainingen en presentaties.

Ieder kind een goede fiets

Sinds 2016 beschikt Tuikfarm over een gezinshuis. Hier worden kinderen die in de knel zitten opgevangen en hen wordt 24/7 een gedegen woonplek en opvoeding geboden. In maart 2021 heeft Tuikfarm een aangrenzend bedrijfspand gekocht. Een deel van dit bedrijfspand wil men ter beschikking stellen aan het

'ANWB Kinderfietsenplan'. Naast het beschikbaar stellen, wil Tuikfarm met 'Ieder kind een goede fiets' graag bijdragen aan het opknappen van een goede fiets voor kinderen die leven in armoede. Door het hanteren van een 'meegroeiconstructie' ontvangen desbetreffende kinderen een fiets in bruikleen, worden ze aangemoedigd deze fiets goed te onderhouden en kunnen ze deze omruilen voor een groter exemplaar zodra deze te klein is geworden. Op deze manier wil Tuikfarm kinderen leren verantwoordelijkheid te dragen en bereiken dat men in en nabij Emmen kan blijven fietsen.

Uitbreiding van spaarkringprogramma naar provincie Drenthe

In Drenthe leven relatief (te) veel mensen in armoede. Deze mensen hebben vaak een negatief zelfbeeld en ondervinden uitsluiting in de maatschappij. Stichting Cash2Grow wil met 'Uitbreiding van spaarkringprogramma naar provincie Drenthe' zogenaamde spaarkringen in de gemeenten Assen, Hoogeveen en/of Emmen opzetten. Deze kringen zijn zelfhulpgroepen waarin de leden elkaar motiveren en inspireren om goed met geld, met zichzelf en met elkaar om te gaan en om hun dromen

waar te maken. Daarnaast sparen de leden tijdens bijeenkomsten een geldbedrag. De spaarkring is daarmee buiten het sparen van geld een oefenplaats voor sociale vaardigheden. Cash2Grow wil met het gesubsidieerde bedrag minimaal veertien spaarkringbegeleiders certificeren die minimaal acht spaarkringen met in totaal circa 64 leden opzetten.

4. Gezondheid en vitaliteit

Dementie op jonge leeftijd en meedoen in de samenleving met invloed op de kwaliteit van leven

Dementie op jonge leeftijd betreft een doelgroep met specifieke vragen en ondersteuningsbehoeften. Het gaat om mensen die jonger zijn dan 65 jaar als de eerste ziekteverschijnselen beginnen. Ondanks verschillende interventies voor deze doelgroep, is er volgens Zorggroep Noorderboog voor jonge mensen met dementie geen maatwerk in werk/dag-invulling of vrijwilligerswerk. Met 'Dementie op jonge leeftijd en meedoen in de samenleving met invloed op de kwaliteit van leven' wil men aantonen dat er op maat aanvullende voorzieningen met passende financiering nodig zijn om de kwaliteit van leven te bevorderen. Dit wil men bereiken door vijf personen met dementie op jonge leeftijd gedurende het traject van één jaar te monitoren en de invloed op de kwaliteit van leven in kaart te brengen.

5. Iedereen doet mee (inclusie)

Seksueel geweld roakt heel Drenthe

In Drenthe zijn volgens de GGD naar schatting 31.000 slachtoffers van verkrachting. Desondanks loopt het aantal meldingen aanzienlijk achter ten opzichte van andere provincies. Met 'Seksueel geweld roakt heel Drenthe' wil GGD Drenthe het taboe op seksueel geweld doorbreken, seksueel geweld bespreekbaar maken, aandacht schenken aan preventie en de omvang van het probleem in Drenthe zichtbaar maken. Dit wil men onder andere bereiken door gebruik te maken van Drentse ambassadeurs en het oprichten van een actiegroep.

De Droomfabriek (onder voorbehoud van voorhangprocedure)

In de documentaire Parel van de Praktijk nemen leerlingen van praktijkschool Pro Emmen de kijker met diverse indringende portretten mee naar hun dromen en toekomstplannen. De documentaire vormt de basis voor een dialoog over vooroordelen, ondersteuning, kansen en dromen. Stichting Welzijnsorganisatie Sedna wil in samenwerking met haar partners met 'De Droomfabriek' een vervolg geven aan Parel van de Praktijk, waarbij de positie van kwetsbare jongeren wordt versterkt. De Droomfabriek moet een plek worden waar jongeren ondersteund kunnen worden om hun dromen na te streven en waar zowel praktische ondersteuning als sociale ondersteuning aanwezig is. Daarnaast moet het een plek zijn waar men kan experimenteren, falen en waar een volgende stap gezet kan worden. Op deze manier wil De Droomfabriek preventief werken met als doel de kansengelijkheid onder jongeren te vergroten.

Project LATER

LHBTI+-ouders worden volgens COC Groningen & Drenthe regelmatig geconfronteerd met het feit dat ze minder of niet geaccepteerd worden in bijvoorbeeld zorginstellingen en terug 'de kast in' worden gedwongen en zodoende niet volledig zichzelf kunnen of durven zijn. Het project 'LATER' is gericht op het bevorderen van inclusie van LHBTI+-ouders in provincie Drenthe. Men wil dit bereiken door onder andere het organiseren van een symposium, laagdrempelige activiteiten in zorginstellingen en professionaliseringstrainingen.

Jongeren voor Jongeren – Samen tegen eenzaamheid

Volgens Stichting Welzijn in Noordenveld is eenzaamheid onder jongeren een veel voorkomend en groot probleem. Mede door de uitbraak van het coronavirus werden de problemen en gevolgen voor jongeren en hun omgeving meer en meer zichtbaar. Het taboe op eenzaamheid moet doorbroken worden en dit kan gedaan worden door jongeren andere jongeren te laten helpen. Met 'Jongeren voor Jongeren - Samen tegen eenzaamheid' wil de stichting activiteiten organiseren. Zo wil men een Drentse campagne ontwikkelen, een enquête uitzetten en gebruikmaken van ervaringsdeskundigen. Op deze manier wil men het taboe doorbreken, bekendheid van het probleem vergroten en de informele hulp tussen jongeren vereenvoudigen.

toename van het gebruik van lesmethodes voor jonge kinderen (0-8 jaar) plaats. Om dit te doorbreken is men zes jaar geleden in de gemeente Emmen gestart met het aanbieden van inspiratiebijeenkomsten voor professionals die werken met het jonge kind. Door de positieve ervaringen vanuit de gemeente Emmen vraagt dit om een uitgebreidere aanpak. ICO slaat daarom met partners de handen ineen en vraagt subsidie aan voor de bekostiging van leergangen en coaching rondom creativiteits- en zintuiglijke ontwikkeling. Op deze manier leren pedagogisch medewerkers en leerkrachten hoe zij kinderen kunnen begeleiden in de creativiteits- en zintuiglijke ontwikkeling.

6. Onderwijskwaliteit en gelijke kansen

Talentkracht De Wolden

Op school leren kinderen binnen de lijntjes te kleuren. Later in het leven is de grote uitdaging om juist buiten deze lijntjes te kleuren. Creativiteit is een fundamentele vaardigheid, iedereen beschikt erover. Gemeente De Wolden wil met 'Talentkracht De Wolden' deze vaardigheid niet afleren maar juist ontwikkelen. Dit wil men bereiken door de Curious Minds-visie op leren en ontwikkeling van kinderen en het stimuleren daarvan door volwassenen centraal te stellen. De kern van deze visie is dat alle kinderen talentvol gedrag laten zien, mits ze als talentvol worden benaderd. Binnen dit project worden betrokken professionals geschoold om de Curious Minds-visie toe te kunnen passen.

Drents netwerk jonge kind

ICO streeft een inspirerende en creatieve samenleving na. Een samenleving waarin elk kind zich kan ontwikkelen tot wie hij of zij in de kern is, ongeacht de sociale omgeving waarin het kind opgroeit. Zo kan elk kind vanuit eigen talenten een bijdrage leveren aan een verbindende samenleving, waarin voor iedereen plek is. Echter is dit ideaalbeeld nog niet aan de orde. Er vindt naar eigen zeggen 'verschoolsing' van het aanbod en een

